

HANGYÁR

Rágalom a szövetkezetről.

Ritka jelenség, de érdemes a szóra, mert okulhatunk belőle. Egyik kőrösmenti szövetkezetünk ügyvezető-igazgatója le-
velben panaszolja el központunknak szövetkezeti vezetőtársáról őt ért meg-
rágalmazását. A támadás és gyanúsítás alaptalanságául szolgáljanak a tények.

Ezelőtt három évvel vette át az illető ügyvezető a szövetkezet józan és számottevő tagjainak felkérésére, valamint a központ óhajára a szövetkezet ügyvezetését. Az akkori helyzet hű tükrül szolgálhat, hogy a szövetkezet 15800 Leu raktárkészlettel rendelkezett, üzletrésztőkéje 3905 Leu volt, amivel szemben 7000 Leut meghaladó tartozása állott fenn a központnál. Helyisége rozoga tetővel, omladozó melléképületekkel és hiányos berendezéssel siralmas állapotban volt.

Szembe állítva ezzel a jelenlegi állapotot, amikor a megtámadtatás történt, azt látjuk, hogy a szövetkezet jelenlegi árukészlete cirka 47.000 Leu értékű, azonfelül 8000 Leu készpénz állott rendelkezésre az újabb beszerzések fedezetéül, jóllehet a központnál 3—5000 Leu tulajdonlásban van. Az üzletrésztőkét sikerült a három év alatt csaknem 29.000 Leura felemelni, ami majdnem tízszeres gyarapodást jelent. Ezen szép fejlődést mutatja kívülről is a kitarozott, rendbe hozott fő és melléképület.

A szövetkezet tehát szemmel láthatólag szépen fejlődött, ügyvezetőjének odadó, önzetlen és öntudatos szövetkezeti irányítása és munkálkodása alatt, a tagok szívesen járnak a szövetkezetbe, teljesen meg vannak elégedve azzal, amit bizonyít is a szövetkezetnek megnövekedett forgalma, mert 1920-ban lebonyolított 63500 Leu forgalommal szemben a múlt évben 394.000 Leu forgalmat ért el.

De az irigység, az egyéni érvényesülés rossz szellemei nem alusznak és ami még megdöbbentőbb, éppen a vezetőség tagjai közül akad olyan, aki a szövetkezet jólétéért aggodó és minden ténykedésében a szövetkezeti eszmétől áthatott ügyvezető érdemeit azzal az alantas gondolkodásra valló váddal honorálja, miszerint: „azért ragaszkodik az ügyvezető a Hangyától való bevásárláshoz, mert jó percentet huz belőle.”

Ezen hitvány rágalomból tisztán láthatjuk a célt, ami a szövetkezet megromlására irányul, igyekezve aláásni a szövetkezeti ügyért lelkesedők kitarozását. munkakedvét, hogy aztán vezető nélkül maradván a szövetkezet, a támadó vagy lekenyerezőjének egyéni érdekei a közérdek rovására kielégítést nyerhessenek.

Az ilyen szövetkezeti tag, még hozzá igazgatósági tag, a szövetkezetben nem maradhat egy percig sem. Kiméletlenül ki kell zárni azokat, kik ilyen módon a szövetkezet szellemét rontják. Ne sajnáljuk azt a 10, vagy még több üzletrészt sem, amit az ilyen tag kizárásával elveszítünk, mert a szövetkezet vezetőségének erélyes öntudatos fellépése csak nagyban megerősíti a szövetkezet iránti bizalmat.

Az olyan ügyvezetőt pedig, ki ezen hálátlan támadás és rágalmazás dacára sem veszti a szövetkezeti lelkesedését és munkakedvét, csak üdvözölhetjük, mint egyik erős, öntudatos szövetkezeti harcos társunkat és kívánjuk, hogy erős akarattal minden akadályon át vigye diadalra a szövetkezet ügyét.

Szövetkezeti hírek.

Szövetkezeti halálozás. Lesújtó csapás érte a *marosujvári* szövetkezetet ügyvezető-könyvelőjének, *Bedő István* bányászvezetőnek hirtelen elhalálozása folytán. Megboldogult 1921. óta áll a szövetkezet kormánykerékénél s mint igaz, törhetetlen szövetkezeti harcos, nagy buzgalommal és kitartással igyekezett a szövetkezet hajóját a legjobb utra vezetni. Elhunyt nagy veszteséget jelent úgy a szép fejlődésnek indult szövetkezetre, mint egész szervezetünkre nézve, mert megboldogult harcos társunkat szövetkezeti munkásságának legtermékenyebb idejében ragadta el sorainkból a kéilelhetetlen halál. Emlékét valamennyien kegyelettel fogjuk megőrizni. Temetése bányász és szövetkezeti kártársainak nagy részvéte mellett folyó hó 11-én folyt le.

Ugyancsak szomorúan vettük a hírt *Hodor András kézdivárfalvai* üzletvezető elhalálozásáról, ki mintegy másfél év óta állva a szövetkezet szolgálatában, igyekezett annak érdekeit előmozdítani. Elhunyt felett szövetkezeti társai és ismerősei általános részvétellel viseltetnek.

Elismerés az érdemnek. Központunkhoz beérkezett jelentés szerint a *Paptamási* szövetkezet ügyvezető-könyvelője *özv. Pósta Lajosné* ez év június hó 1-én tölti be szövetkezetről való 10 éves működését. Ez alkalommal visszapillantva a szövetkezet 10 éves múltjára, meglepéssel tapasztalhatjuk, hogy az ellenőrzések alkalmával rendesen vezetett, jól működő és szépen fejlődő szövetkezetnek ismertett mindenkor, mely eredményt kivívó munkálkodásban tekintélyes rész illeti *özv. Pósta Lajosné*, mint a szövetkezet régi szorgalmas, pontos könyvelőjét, az utóbbi időben pedig még, mint ügyvezetőjét is. Midőn szövetkezeti közérdekű munkálkodásának 10 éves határvéghéhez jutott, úgy a központ, mint az egész szövetkezeti tábor teljes elismerésével találkozik igazi szövetkezeti szellemtől áthatott lelkes buzgalma és minden nehézséggel megküzdő, kitartó munkálkodása, miáltal szervezetünkben is példáját statuálta azon lelkes küzdő *nőknek*, kik a külföldi szövetkezeti mozgalmaknak erős pilléreit képezik. További sikeres tevékenységét az összes szövetkezők és vezetők szerencsekívánatai kísérik, hogy a nép üdvét szolgáló paptamási szövetkezet vezetése alatt legszebb fejlődést és virágzást érhesen el.

Tőkegyűjtés a választói szövetkezetről. Örömmel közöljük, hogy *Fülöp Lajos* ref. lelkész, *Muresan Sándor* áll. igazgató-tanító és *Baciu Teodor* községi bíró, mint a hármastagu tőkegyűjtőbizottság lelkes irányításával megindult a legszélesebbkörű tőkegyűjtő mozgalom, melynek már eddig is igen szép eredménye mutatkozik. Az üzletrész jegyzés részint buzában, részint készpénzzel történik. Üzletrészre jegyeztek *Fülöp Lajos* 75 leit és 1 q buzát, *Gévaldt András* 75 leit, 25 kg. buzát, *Kovács György* 75 leit, 13 kg. buzát, *Dobondi Ferenc* 13 kg., *Secara Iuon* 25 kg., *Kiss György* 50 kg., *Bereczki András* 25 kg., *Balázs István* 25 kg., *Kallós György* 25 kg. buzát, *Kallós Misi* 100, *Muresan Sándor* 250, *Baciu Teodor* 100, *Sinkovits János* 275, *Kallós János* 50, *Lukács György* 100, *Balázs György* 100, *Bálint János* 125, *Nagy György* 100, *Kallós György* 125, *Borka Péter* 125, *Ifj. Mezei János* 125, *Baciu Iuon* 150, *Balázs György* 75, *Lukács István* 100, *Kallós József* 100, *Horváth János* 100, *Purcog*

Costán 100, Lukács János 100, Puskás Gábor 100, Balázs András 75 Leut.

1925. évi Hangya naptár.

A szövetkezet népszerűsítése a szövetkezeti céloknak, feladatoknak ismeretése a tagok között az egyedüli út a szövetkezeti élet általánosítására, szövetkezeti, anyagi és erkölcsi erőforrásaink gyarapítására.

Ezt a célt a tagok között változatos és képekben gazdag tartalmával a „Hangya” naptár igen eredményesen szolgálja és kitartóan, mert egész éven át a tag és családja kezén forog.

Az önköltségi árra való tekintettel, központunk csak az előjegyzett rendeléseknek megfelelő mennyiségű naptárt készíthet. Kérjük ennél fogva az előjegyztetést július hó 1-éig eszközölni, mert a naptárnak az őszi vásárok előtt készen kell lennie és a nyomdának legalább hat héttel előbb át kell adjuk naptárrendelésünket és az anyagot.

Szövetkezeti kartársainkat, munkatársainkat és ügybarátainkat azon kérésrel keressük fel, szíveskedjenek szövetkezeti, gazdasági, vallási, kulturális, szépirodalmi tartalmu cikkekkel a naptárt még értékesebbé tenni és e cikkeket a Hangya naptár szerkesztősége Nagyenyed címre minél nagyobb számban beküldeni, a szövetkezeti, vagy gazdasági életből fényképeket készíttetni és gyűjteni a naptár számára. A szövetkezet üzetének, vezetőségének, vagy régi derék ügyvezetőjének, boltosának fényképei, népviseletek, házi ipar köréből készült felvételek mind igen alkalmas ismeretgyarapító anyagot szolgáltatnak.

Fontos figyelmeztetés és tájékoztató.

Egyes nagyobb központi tartozással bíró szövetkezet kifogásolja felhívásainkat és gyakori sürgetéseinket, mellyel a napi bevételek átutalásait szoktuk szorgalmazni.

Tájékoztatóul itt közöljük, hogy központunk gyakori felhívást és sürgetést azért küld, mert az utóbbi évek tapasztalatai azt mutatták, hogy ilyen helyeken az üzletvezetők nagy áruhiányokban, mértéktelen kihitelezésekben tartották huzamosan lekötve az ellenőr kéréséig a központi tőkét, ezzel megnehezítették a szövetkezet számára és a központ számára is az árubeszerezéseket, kamatveszteségeket idéztek elő és károsan befolyásolták úgy a szövetkezet, mint a központ eredményes működését.

Méltán következtelhet tehát a központ nagy tartozású szövetkezeteknél káros töke kötöttségre, nagy hiányokra és egyrészt a szövetkezet érdekében ellenőrzési célokat akar szolgálni, mikor a fizetések sürgetésével a tőkekérdés körüli bajokra akarja irányítani mind-egyre az ilyen szövetkezet vezetőségének a figyelmét.

Ne vegye tehát felesleges zaklatásnak szövetkezeteink ez a része sürgető leveleinket, hanem a szövetkezet és az anyagilag felelős vezetőség érdekében szervezze meg a bevételek rendszeres átvételét az üzletvezetőtől, intézkedjék és ellenőrizze az állítólagos kihitelezések valóságát, a hiteleket az adósokkal ismertesse el, sőt vegyen fel azonnal ilyen helyen leltárt a saját hatáskörében. Az esetek 90%-ában nagyobb hiányt, önkényes kihitelezést és tőkeelvonást fog tapasztalni.

A központ és a raktárak a szövetkezet folyószámlájának vizsgálatánál már a kellő gyakorlattal tudnak-e jelenségekre következtetni és kötelességszerűen sürgetik a szövetkezetet a törlesztésre és hívják fel ezzel a vezetőség figyelmét az említett bajokra.

A szövetkezeteknél, melyek erős kapcsolatot tartanak fenn a központtal, a rendszeres vásárlásokkal és lefizetésekkel az áruhiányok éppen a fenti okból ritkák és kisösszegűek és tőkéjüket nem lehet idegen célok szolgálatára elvonni, vagy hibásan kezelni, mert a központ a szövetkezet folyószámlájából ezt észreveszi és idejében tud figyelmeztetni.

A központ közleményei.

Áruosztályunk értesíti a szövetkezeteket, hogy az árjegyzékünkben feltüntetett árakkal szemben a *Franch kávépótléknál, valamint a kapa áruinknál jolyó hó 14-étől kezdve 10—15%-os árleszállítást eszközöltünk. Hasonlóképp a sodronyszegek kilogrammonkénti egységárát is 1 Leivel leszállítottuk.*

Ezen ármérséklés mellett szövetkezeteink fenti cikkeket legelőnyösebben központunk útján szerezhetik be, minek figyelembevételét kérjük a rendelések feladásánál.

I/a Mayunga raffia, valamint legjobb minőségű 98—99%-os rézgalic a legelőnyösebb napi árak mellett a „HANGYÁ”-nál kapható. :: ::

Az italmérési illeték. A napi lapokban a készülő új szesz törvényre vonatkozólag gyakran olvashatni különböző híreket, melyeket könnyen félreérthetnek italmérési engedéllyel bíró szövetkezeteink, törvényes kötelezettségük teljesítése tekintetében.

Ennek elkerülése végett közöljük szövetkezeteinkkel, hogy az italmérési illeték jelenleg is érvényben van és legújabb pénzügyminiszteri rendelet szerint az italmérési engedéllyel bírók tartoznak az illetéket f. évi április 1-től december 31-ig szólon háromnegyed évre legkésőbb 1924 június 1-ig befizetni. Ennél fogva italmérési engedéllyel bíró szövetkezeteink is sürgősen fizessék be az adóhivatalhoz ez évi italmérési illetékük $\frac{3}{4}$ részét, mert ennek elmulasztása az engedély megvonását vonná maga után.

Az évi közgyűlések jegyzőkönyvei haladéktalanul beküldendők a központhoz. :: ::

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” könyvkiadóvállalatában megjelent füzetek jegyzéke és árai:

1. Réti János. A trágyáról, a trágyázásról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók — — 5.—
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása — — 5.—
3. Virág Elek. A gazda mint sertéshizlaló — — 5.—
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről — — 5.—
6. Hauer Géza. A fejőstehénről — — 5.—
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről — — 5.—
8. Jakab László. Útmutató az állati ragadós betegségek elleni védekezésben — — — 10.—
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda — — 10.—
10. Ruisz Gyula. A kukorica műveléséről — — 5.—
15. Czajlik István. Csikónevelés — — — 5.—
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermelésről — — 10.—
17. Ásványi Lajos. A vörös löhere természetéről — — 8.—
19. Herényi Gotthárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése különös tekintettel a zombolya kazalra — — — — — 5.—
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről — — — — — 5.—
21. Marc Ferenc. A kosárfűz termelése — — 5.—
22. Kovácsy Béla. Házi állataink takarmányozása — — 5.—
23. Grassell Miklós. A len- és kendertermelésről és áztatásról — — — — — 5.—
26. Gáspár József. A méhtenyésztésről. — — 5.—
28. Nemes István. Talajjavítás lecsapolással — — 5.—
30. Nemes István. Az öntözés — — — — 5.—
32. Szócs Mihály. Jégkár ellen való biztosítás és a károk becslése — — — — — 5.—
36. Jakab László. Útmutató házi állataink egészségének gondozására — — — — — 10.—
38. Cserháti Sándor. A gyomok kártékonyasága és az ellenük való védekezés — — — 5.—
43. Ikafalvi. Szőlőművelésről — — — — 5.—
45. Hadviger Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára — — — — — 10.—
46. L'Hullier István. A káposzta-félék termelése a szántóföldön — — — — — 5.—
47. Dr. Balntner Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmezősége, berendezése, üzeme, gyümölcs-pálinka főzés — — — — 5.—
49. Dr. Cséser Lajos. Magyar komló termesztés — — — — 5.—
50. Cserháti Sándor. A gabonafélék termesztése — — — — 5.—
52. Dr. Barna Balázs. A kenyéradó növények fontosabb ellenségei és betegségei — — — 10.—
53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcsfák ellenségei és betegségei. — — — — — 10.—
54. Dr. Péter Béla. Rövid útmutató a vadontermő gyógynövények gyűjtésére — — — 10.—
55. Jászberényi András és Szász Ferenc. Tejgazdaság, tejtermelés, tejkezelés. 20 képpel — — 10.—
57. Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajtkészítés. 16 képpel — — — — — 15.—
58. Jászberényi András. Tejgazdaság, vajkészítés. 17 képpel — — — — — 15.—
59. Cséser Gyula. Az utak és terek fásítása. 14 képpel — — — — — 5.—
60. Dr. Szentkirályi Ákos. Erdély juhai. Erdély juhtenyésztése. A mult. — A jelen. — A jövő. 40 —
61. Dr. Péter Béla. A gyógynövénytermelés rövid foglalata — — — — — 10.—

Füzeteket csak azok árának előzetesen való beküldése ellenében hűld az E. O. E. titkári hivatala, Kolozsvár, Httilla-u. 10. sz. — 5 példányon felüli megrendelés esetén 25% engedmény. — Minden egyes füzet után 1 Lej postaköltségre hűldendő.

A „Hangya” című mellékletet szerkeszti:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

„HANGYA” SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BALINT

az E. O. E. titkára.